

джати успішній реалізації стратегії, а також своєчасному формуванню коригуючих заходів щодо реалізації стратегії. До негативної інформації належить інформація про діяльність підприємства, яка стосується забруднення навколишнього середовища; порушення чинного законодавства; недобросовісної конкуренції; неефективної діяльності підприємства тощо.

У процесі формування та реалізації стратегії підприємства за необхідністю огляду минулого та поточного стану всіх факторів середовища для збору інформації використовується такий інструментарій, як сканування. Сканування (англ. scan — поле зору) — це упорядкований поелементний перегляд простору або об'єкта середовища, який передбачає непостійний перегляд зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства в розрізі кожного елемента і забезпечення ретроспективною інформацією.

Створення на підприємствах єдиного комплексу інформаційно-аналітичного забезпечення управлінської діяльності в системі стратегічного управління є однією з організаційних передумов обґрунтованості стратегічних рішень.

Література

1. Кинг У., Клиланд Д. Стратегическое планирование и хозяйственная политика. — М.: Прогресс, 1982. — 397 с.
2. Мізюк Б. М. Основи стратегічного управління: Підручник. — Львів: Магнолія 2006, 2009. — 544 с.
3. Семенов Г. А. Роль стратегічного управління на підприємстві у нестабільних умовах // Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво, — 2007. — № 1. — С. 311—315.
4. Шершньова З. Є. Стратегічне управління: Підручник / 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: КНЕУ, 2004. — 699 с.

Ю. О. Юрченко, аспірантка,
ДВНЗ «Київський національний університет
будівництва і архітектури»,
e-mail: JYurchenko@rambler.ru

ІНТЕГРАЛЬНА ОЦІНКА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Становлення і функціонування економіки знань пов'язується зі зростаючою важливістю значення інтелектуального капіталу (ІК), який функціонує у якості вектора, що визначає напрям інно-

ваційного розвитку економіки, і вважається провідним економічним ресурсом організації, що забезпечує створення стійких конкурентних переваг. Показник ІК, який характеризує параметри потенціалу створення вартості, є надзвичайно важливим для підприємства, оскільки на сьогодні менша частина активів організації мають матеріальну форму у той час як значно більша пропорція активів має нематеріальне походження. ІК займає виключне місце серед інших активів і потребує застосування особливих підходів з точки зору управління і оцінювання.

ІК являється джерелом інновацій, стратегічної диференціації і довгострокової конкурентоспроможності підприємств, тому у системі стратегічного планування методологія оцінки даного активу визнається важливим інструментарієм для дослідження внутрішнього механізму функціонування підприємства і визначення напрямку організаційного розвитку. Розроблення методології оцінювання ІК підприємства вважається у сучасних умовах одним із найважливіших завдань стратегічного управління, вирішення якого дозволить збільшити прибутковість і забезпечити довгострокове успішне функціонування на ринку.

Метою роботи є розроблення комплексного інтегрального підходу до проведення процедури оцінювання ІК з використанням експертного методу.

Переважає більшість методів оцінки параметрів ІК були розвинені на основі теорії нечіткої логіки, серед яких найбільш відомими являються такі традиційні методи, як SWA, VIKOR, FАНР і інші. У зазначених методах використовуються так звані лінгвістичні змінні, що можуть приймати кінцеву кількість значень, яка може дорівнювати п'яти або дев'яти.

У даній роботі пропонується розробити основи підходу до оцінки складного об'єкта, що має сукупність параметрів, які в свою чергу розподілені на групи. Даний підхід буде використовуватися у випадку, коли у якості об'єкта оцінювання буде виступати комплексне і багатовекторне явище — ІК, який може бути охарактеризований крізь призму сукупності параметрів, що інтегруються у три складові частини: людський, структурний капітал і капітал взаємовідносин. Запропонований підхід дозволяє уникнути використання лінгвістичних змінних і присвоєння їм значень, збільшити точність оцінювання параметрів об'єкта експертами і суттєво спростити розрахунки отримання інтегральних оцінок параметрів досліджуваного об'єкта. Експерту пропонується оцінити той чи інший параметр об'єкта в балах за 100-бальною шкалою (цілі числа від 0 до 100). Пропонується розгля-

нути об'єкт, що характеризується сукупністю параметрів, які можна розподілити на групи. Зробимо припущення, що таких груп n ($c_1, c_2, \dots, c_n$), а в кожній групі кількість параметрів дорівнює відповідно $k_1, k_2, \dots, k_n$ (рис. 1), де x_{ij} ($i = 1, 2, \dots, n; j = 1, 2, \dots, k_i$) — окремі параметри об'єкта.

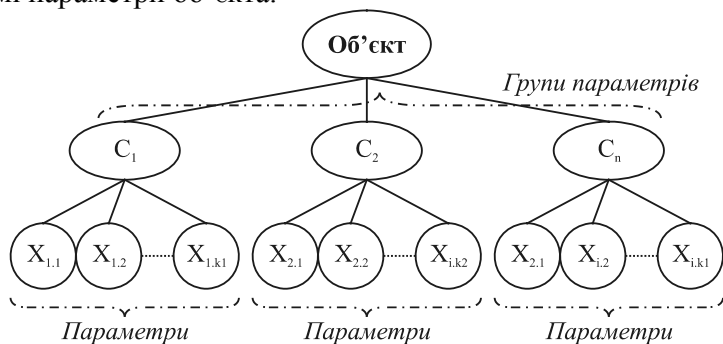

Рис. 1. Ієрархія параметрів об'єкта

У роботі запропоновано комплексний підхід до проведення процедури оцінювання ІК на основі інформації експертів. Даний підхід на відміну від існуючих не використовує лінгвістичні змінні та елементи нечіткої логіки, які обмежують точність отримання оцінок параметрів ІК, а також спрощують обчислення, що потрібно виконати для отримання кінцевих результатів. Усі обчислення можуть бути виконані за допомогою програми Excel без створення спеціалізованого програмного забезпечення. Запропонований у статті підхід до оцінювання може бути використаний як елемент системи контролю для сприяння безперервного вдосконалення підприємства. Іншою перевагою даного методу є забезпечення візуалізації параметрів діяльності підприємства, які потребують вдосконалення і впровадження дій, показуючи таким чином слабкі сторони бізнес-процесів підприємства, описуючи проблемні сфери і контролюючи ефективність впровадження запланованих заходів.

Крім того, описаний підхід може бути використаний для оцінки параметрів будь-якого складного багатопараметричного об'єкта.

Література

1. Karl-Erik Sveiby. Methods for Measuring Intangible Assets. — Режим доступу до статті: <http://www.sveiby.com/articles/IntangibleMethods.htm>